

XVIII. Nemzetközi Építéstudományi Konferencia Csíksomlyó, 2014. június 12–15.

Az EMT Építéstudományi Szakosztálya 2014. június 12–15. között Csíksomlyón tartotta éves szakkonferenciáját, a *XVIII. Nemzetközi Építéstudományi Konferenciát*, amely ismét jó alkalom volt arra, hogy az anyaországi és erdélyi szakemberek a már hagyományos szervezett keretek között találkozzanak és vázolják a szakma jövőbeni feladatait, lehetőségeit. A Jakab Antal Tanulmányi Ház konferencia központja nagyon jó körülményeket biztosított a találkozóknak.

Rendezvényünk színvonalának emeléséhez és sikeréhez a barátságos környezet mellett 160 résztvevő aktív bekapcsolódása teremtette meg a feltételeket.

Ezek a találkozók lehetőséget adnak arra, hogy megbeszéljük mindazt, ami az elmúlt évben történt, hogy megvitassuk szakmánk égető kérdéseit, hogy új kapcsolatokat teremtsünk, egymás sikereinek örvendjünk, a jövő feladatait megvitassuk, találkozzunk barátainkkal, új barátokat szerezzünk és természetesen nem utolsósorban azért, mert egy év elteltével találkozni jó.

Idén is ennek jegyében zajlott az *ÉPKO 2014* konferencia. Négy országból – Románia, Magyarország, Szlovákia, Svédország – érkezett mintegy 160 résztvevő a megszokott jó hangulatú, kellemes és szakmailag hasznos konferencián vehetett részt.

A rendezvény szokás szerint tanulmányi kirándulással kezdődött Csíksomlyó–Csíkszentdomokos–Borszék–Békási víztározó–Békás-szoros–Gyilkos-tó–Csíksomlyó útvonalon.

Az első megálló a csíkszentdomokosi Márton Áron Múzeum volt, ahol betekintést nyerhettünk Márton Áron püspök életébe és munkásságába. A múzeum ismerteti a nagy püspök életútját, munkásságát a huszadik századi Erdély változó történelmének ellenfényében.

A kiállítás huszadik századi időutazásra, elmélkedésre és kérdésfelvetésre invitálja a látogatót, újra és újra körüljárva Márton Áron életének „titkát” és azt, hogy miként válhatott egy egyszerű parasztfiú korának éleslátású, nyitott szívű és csalhatatlan igazságérzetű szellemi, lelki vezetőjévé, sokak számára egyedüli tájékoztatósi ponttá a homály évtizedeiben.

(folytatás az következő oldalon)

XV. Földmérő Találkozó

Arad, 2014. május 15-18.

– beszámoló –

Tizenötödik alkalommal szervezte meg az EMT Földmérő Szakosztálya (FSz) a hagyományos éves rendezvényét, a FÖLDMÉRŐ TALÁLKOZÓT. Ezúttal Aradon találkoztak az erdélyi és anyaországi magyar földmérők eseményekben gazdag rendezvényén 2014. május 15-18. között. Találkozóink színhelyeinek térképén új várost tüntethetünk fel, a Partium déli részének legnagyobb városát, a magyar történelmi múlt számos örökségével büszkélkedő Aradot, a magyar vértanúk városát. Találkozóink helyszínének választása ismét jónak bizonyult: szakmatörténelmünk és az 1948-1949. évi szabadságharc fontos eseményeinek színhelye, az Alföld és a Dél-Partiumi hegyvidék találkozásánál, a Maros mentén elterülő aradi üledékes síkság látványában is változást jelentett az előző találkozóink vadregényes hegyvidékeihez képest. Találkozóink folyamán az elszállásolást az Arad központjában lévő szállodák, az ellátást a Jelen Ház, a szakmai tudományos konferencia színhelyét pedig a Csiky Gergely Főgimnázium biztosította. Ezek, az egymáshoz viszonylag közel lévő helyszínek kellemes környezetet biztosítottak rendezvényünk sikeres lebonyolításához. A számunkra új vidéken szervezett pár napos együttlétnünk a hagyományos partiumi vendégszeretet által biztosított baráti, meghitt, bensőséges hangulatban, a tisztelt résztvevők által elismert és értékelte módon telt el.

Szakmai mozgásterünket alapvetően továbbra is a politikai, gazdasági és pénzügyi helyzet határozza meg. Az erdélyi magyar földmérők számára továbbra is nagy kihívás a szakmánkat érintő korszerű ismeretek átvétele, a technológiai fejlesztések megvalósítása. Látjuk, a folyamatosan bővülő szaktudás és fejlődő eszköztár egyesítésének gyakorlati jelentőségét, mint kompetencia alapú szakmai fejlődésünk és érdekérvényesítő képességünk alapját. Ezeket a szakmánkat alapvetően befolyásoló tényeket figyelembe véve választottuk a találkozó tematikáját: *A szakmai fejlődés útján*. E tematikához kapcsolódó három kérdéskör figyelembevételét javasoltuk:

- a szaktudás és eszköztár kapcsolata;
- a hozzáértés és szakmai biztonság alapja a tudomány és technológia vívmányainak ismerete és alkalmazása;
- Elért eredményeink bizonyítják szakmai fejlődésünket.

E tematika köré csoportosult előadások az anyaországi és erdélyi szakmai időszerűségeket érintették, ami bizonyította témaválasztásunk helyességét. Ugyanakkor észrevehettük szakembereink érdeklődését a technikai fejlődés nyújtotta szakmai lehetőségek hatékony felhasználása iránt, a szakmánk felé egyre hangsúlyosabban megfogalmazott megújuló igények minél tökéletesebb kielégítése érdekében.

Találkozóink eddigi megszokott programját az aradi lehetőségek figyelembevételével kissé módosítottuk: felcseréltük a tudományos konferencia és a szakmai kirándulás sorrendjét.

Péntek a szakmai kirándulás napja volt. Kirándulásunkat Arad központjában, városnéző sétával kezdtük, melynek keretében az aradi vértanúk vesztőhelyén Dr. Ádám József akadémikus, az MFTTT elnöke és Dr. Ferencz József, az EMT FSz elnöke társaságaik nevében az obeliszkre koszorúkat helyeztek. Folytatva utunkat, elhagyva Aradot, áthaladtunk az Alföld és a Dél-Partiumi hegyvidék találkozásánál, a Maros mentén elterülő aradi üledékes síkságon, amely szakmatörténelmi szempontból rendkívül fontos számunkra. A „nagy geométer” Bolyai János, szakmai nagy elődünk 1826-1830 között hadmérnökként tevékenykedett Aradon és ezen a vidéken lévő, katonai objektumok felmérését is végezte. Ugyancsak ezen a vidéken végzett a XIX. század elején szakmánk másik kimagasló egyénisége, Eötvös József, világviszonylatban először, torziós ingájával gravimetriai méréseket, a geoid pontos meghatározása céljából. Kirándulásunk következő megállója Világos volt, ahol a Bohus-kastélyt látogattuk meg, majd Lippára értünk, ahol a Mária Magdolna Étteremben ebédeltünk. Következő megállóink Máriaradna, ahol meglátogattuk a barokk kegytemplomot, majd idegenvezetőnk megmutatta azt a házat, ahol emigrációba való indulásakor Kossuth Lajos elbúcsúzott családjától. Folytatva utunkat Ópálosra értünk, ahol a Wine Princess borpincét látogattuk meg. E látogatás csúcspontja a borkóstolás volt, a minőségi borok és azok szakszerű ismertetése általános elismerésünket váltotta ki. Innen az út már Aradra vezetett. Kissé fáradtan, de új élményekkel gazdagodva értünk vissza szálláshelyeinkre. A vacsora ezúttal is a Jelen Ház nagytermében várt minket. A szépen megterített asztalok, az ízletes falatok és finom italok mellé a mindenki által értékelt élő zene kitűnő hangulatot teremtett az ismerősök találkozásának, az éjjel utánig tartó kötetlen szórakozásnak.

(folytatás az következő oldalon)

EMT-KONFERENCIÁK

(folytatás az első oldalról)

XVIII. Nemzetközi Építéstudományi Konferencia

Második megálló Borszék üdülőtelepe volt, ahol megcsodálhattuk a vidék Európai Unió építőipari fejlesztéseit, borvízforrásait és egy kellemes sétát tehattünk a csodálatos Tündérkertben, amelyet ebéd követett a Faló vendéglőben. Utunkat tovább folytatva az egyre rosszabb minőségű országút és a pusztuló félben lévő épületek egy hajdan virágzó vidék mai valóságát tükröző szomorú képét tárták fel előttünk.

A bizonytalannak mutató időjárás nem vette el a kirándulók kedvét így utunkat a Békási-víztározó és völgyzáró gát felé folytattuk. Az 1960-as években épült *Békási-víztározó* vagy *Békási-tó* Románia legnagyobb víztározója. A tó az 1904 m magas Csalhó tövében található Békás város közelében. A Beszterce folyó felduzzasztásával hozták létre, a gáttal elzárt völgyet 1960 nyarán töltötték fel vízzel, előbb azonban több falut a folyó partjáról el kellett költöztetni magasabb helyre.

Kirándulásunk utolsó előtti állomása a Békás-szoros volt. A Békás patak völgye a Keleti-Kárpátok leghosszabb és legszebb szurdokvölgye, hossza kb. 5 km. Rései a Pokol kapuja, a Pokol tomáca és a Pokol torka. A közel függőleges mészkősziklák 200-300 m magasságúak, a völgyet pedig az Oltárkó uralja. Végigsétálhattunk a bazársoron is, ahol a korondi székelyek árulják portékáikat. Tovább folytatva utunkat az utolsó állomás felé, a Gyergyószentmiklóstól 24 km-re fekvő Gyilkos-tóhoz, Erdély egyik legszebb torlasztávházhoz érkeztünk, mely 983 m tengerszint feletti magasságban található. A tó földcsuszamlás, völgyelzáródás révén keletkezett 1837-ben. Érdekes tudni az is, hogy a tó a Gyilkos nevet onnan kapta, hogy a néphagyomány szerint a hirtelesen feltöltődő tóban nyájak és pásztorok lelték halálukat. A hosszú és fárasztó nap után késő estére érkeztünk vissza Csíksomlyóra, de megérte a fáradozás, mert a résztvevők a régió egy újabb szeletével ismerkedhettek meg a kirándulás alkalmával.

A szombati nap a tudományé volt. Reggel ünnepélyes megnyitóval kezdünk, melyet plenáris előadások követtek. Az idén hat plenáris előadás volt, majd délután négy szekcióban folytatódott az előadások. A mintegy 60 előadás a következő témák köré csoportosult: építőanyagok, építészet, épületgépészet, környezetvédelem, vasbetonszerkezetek, acélszerkezetek, hidépítés, vasútépítés, útépités.

A szombat délelőtti plenáris előadók változatos témákban tartottak előadást:

- Dunai László, Jakab Gábor: Hid monitoring-hazai példák;
- Dezső Zsigmond: A Debreceni Stadion szerkezeti harmóniája;
- Köllő Miklós: Az ököregionális építészet felé;
- Zsáka Tibor, Horváth Ferenc: A vasúti műszaki szabályozási rendszer megújítása;
- Takács Lajos Gábor, Szikra Csaba: Cellamodellek alkalmazásának gyakorlati tapasztalatai hő- és fűsterjedés modellezésében;
- György Béla Zsolt: Gazdaságos hidépítés Hargita megyében.

A délutáni ülések párhuzamosan négy teremben zajlottak a következő szekciókban: Építőanyagok–Építészet, Épületgépészet–Környezetvédelem, Vasbetonszerkezetek–Acélszerkezetek–Hidépítés, Vasútépítés–Útépités.

A szakmai program végeztével a résztvevőket gyimesi táncosok szórakoztatták, majd kezdetét vette a hagyományosan jó hangulatú díszvacsora, mely idén is hosszan benyúlt az éjszakába.

Jó volt látni, hogy az idei ÉPKO számos résztvevőt gyűjtött egybe, sok fiatal, akik a megszokott jó hangulatban szakmai gyarapodással, beszélgetéssel, ismerkedéssel tölthettek el három napot a már hagyományossá vált rendezvényen.

A résztvevők általános véleménye azt sugallta, hogy egy sikeres rendezvényt tudhatunk magunk mögött, és a megszokott jó hangulat immár állandó jellemzője a konferenciáknak.

Azok a kapcsolatok, melyek ezen a rendezvényen kötődnek évek óta, hozzájárulnak gyümölcsöző szakmai együttműködések kialakulásához.

A konferencia végeztével úgy búcsúztak a résztvevők, hogy jövőre újra találkozunk, a XIX. Nemzetközi Építéstudományi Konferencián a csíksomlyói Jakab Antal Tanulmányi Házban!

Dr. Köllő Gábor,

EMT elnök, az EMT Építéstudományi Szakosztályának elnöke
Miklós Beáta, programszervező

(folytatás az első oldalról)

XV. Földmérő Találkozó

Szombat adott tudományos tartalmat találkozóknak. A Csiky Gergely Főgimnázium Tóth Árpád díszterme volt tudományos konferenciánk színhelye, ahol reggel 9.00 órakor a Dr. Ádám József akadémikus, az MFTTT elnöke, Dr. Köllő Gábor, az EMT elnöke, Hadnagy Éva, a Csiky Gergely Főgimnázium igazgatója, Csiszter Kálmán városi tanácsos és Dr. Ferencz József, az EMT FSz elnöke összetételű elnökség elfoglalta helyét. Dr. Ferencz József köszöntötte a résztvevőket és megnyitotta a konferencia tudományos munkálatait. Kiemelten köszöntötte Dr. Papp Bálintot, a magyarországi Vidékfejlesztési Minisztérium Földügyi és Térinformatikai Főosztályának főosztályvezetőjét, Dr. Ádám József akadémikust, Dr. Csemniczky Lászlót, a GITA elnökét, Zsilvölgyi Csabát, a FÖMI főigazgató helyettesét, Csiszter Kálmánt, Hadnagy Évát és Dr. Köllő Gábort. Ezután Dr. Ádám József akadémikus, Csiszter Kálmán, Hadnagy Éva és Dr. Köllő Gábor köszöntötték a konferenciát.

E protokolláris epizód után a Márton Gyárfás Emlékplakett átadása következett. Az anyaországi Dr. Siki Zoltán és az erdélyi Máté Sándor méltóságainak felolvasása után az MFTTT elnöke és az EMT FSz elnöke átadták az emléklapokat. A délelőtti munkálatok levezető elnöke Dr. Ferencz József átadta a szót Dr. Ádám József akadémikusnak, aki Arad városa és szakmánk történelmi kapcsolatait kiemelendő, fontos adatokat és képeket mutatott be az 1906-ban Eötvös Loránd által végzett torziós-inga mérésekről, amelyek megalapozták a tudós nagy szakmai elődünk és műszere, az Eötvös inga világhírét. Ezután elkezdődött a konferencia tudományos része, a konferencia tematikájához kapcsolódó érdekes előadások sora, valamint az ezzel kapcsolatos viták, kerekasztal megbeszélések. Ezeket követően került sor nagy szakmai elődünk, Bolyai János geometer emléktáblájának megkoszorúzására a Csiky Gergely Főgimnázium főbejárati folyosójának falán lévő emléktáblánál, ahol Dr. Mihály Szabolcs röviden méltatta a nagy matematikus tevékenységét és szakmánkhöz kötődését. Az emlékezés és méltatás kezdetén Dr. Ádám József akadémikus és Dr. Ferencz József helyezték el.

A délutáni ülészakon szintén érdekes és értékes előadások hangzottak el, amit a kerekasztal beszélgetések követtek, amelyek a konferencia tematikájához kapcsolódó érdekes kérdéseket érintettek, kiegészülve a szakmai tevékenységünket és az újdonságnak számító fedélzeti személyzet nélküli légi járművek (UAV) szakmánkban való alkalmazását szabályozó aktuális jogi normák lehetséges következményei körül zajlott.

A program befejezése után Dr. Ferencz József értékelte a találkozó munkálatait, megköszönte az előadások szerzőinek és előadóinak munkáját, valamint a résztvevők együttműködését, kitartását, az esti díszvacsorához mindenkinek kellemes kikapcsolódást és jó szórakozást kívánva bejelentette a találkozó tudományos munkálatainak befejezését. A résztvevők száma az elmúlt évekhez viszonyítva csökkent, (55 anyaországi, 40 erdélyi), hasonlóan az előadások száma is (15).

A konferencia utáni, hagyományos esti díszvacsorát a Jelen Ház éttermében rendeztük, barátságos, mindenki által elismert, jó hangulatot és szórakozást biztosító körülmények között. Dr. Ferencz József és Dr. Ádám József köszöntötték az díszvacsorán megjelenteket, majd kezdetét vette a szórakozás, ahol a Party Mix Band mindenki által értékelt zenéje és a jó borok hajnalig biztosították a jó hangulatot.

Találkozóinkat értékelve elmondhatjuk, hogy ismét egy sikeres földmérő rendezvényen vettünk részt, ahol konkrét szakmai helyzetismertetéseket és eredményeket bemutató tartalmú előadásokat hallhattunk és a szakmai kirándulással egybekötve hasznos napokat töltöttünk együtt.

Megállapíthatom, hogy ez alkalommal is érezhető volt az erdélyi szakembereink közösségépítő szándékainak megnyilvánulása, rendezvényünk anyagi támogatása útján. Ezúttal köszönetet mondok nekik, név szerint említve őket: Syntax Kft., Nagykároly; Ferencz Lehel, Ferencz Szilvia, Sepsiszentgyörgy; Dr. Suba István, Nagyvárad; MAS-TER CAD Kft., Nagyvárad.

Dr. Ferencz József

az EMT Földmérő Szakosztályának elnöke

EMT-KONFERENCIÁK

XX. Nemzetközi Vegyészkonferencia
Kolozsvár, 2014. november 6-9.

Helyszín:

BBTE, Kémia Kar, Kolozsvár

Szervezők:

Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság (EMT),
Kémia Szakosztály
Babeş-Bolyai Tudományegyetem,
Magyar Kémia és Vegyésztechnológiai Intézet

A konferencia célja:

Lehetőséget teremteni az erdélyi, magyarországi, ill. külföldön élő magyar szakemberek közötti tudományos együttműködések kialakítására, baráti kapcsolatok felvételére.

Témakörök:

alkalmazott kémia, analitikai kémia, biokémia, fizikai kémia,
gyógyszerkémia, környezeti kémia, műanyag és gumiipari
kémia, szerves kémia, szervesetlen kémia, oktatás-módszertan.

A konferencia előzetes programja:

november 6., csütörtök

regisztráció 16.00 órától
ünnepélyes konferencia megnyitó 17.00 órától
plenáris előadások

november 7., péntek

plenáris előadások
doktorandusz plénum
poszterek megtekintése
szekció-előadások
ünnepi állófogadás

november 8., szombat

szekció-előadások
diák-poszterek bemutatása
a konferencia hivatalos zárása, díjak átadása

november 9., vasárnap

kirándulás a tordai sóbányába
hazautazás

Előadók, résztvevők jelentkezését várjuk

2014. szeptember 30-ig! Bővebb információk, jelentkezési lapok
a konferencia honlapján: <http://chem.emt.ro/>.

VII. Tudomány- és Technikatörténeti Konferencia

Szilágysomlyó, 2014. június 26-29.

Az idei konferencia színhelye a partiumi Szilágysomlyó volt. A magyar nyelvű konferencián az eddigiekhez hasonlóan nemcsak hazai, hanem magyarországi, kárpátaljai, németországi és amerikai résztvevők is voltak. Az érdekes előadások öt szekcióban hangzottak el: természettudományok története, informatikatörténet, matematikatörténet, földrajztörténet és a tudománytörténet népszerűsítése, valamint technikatörténet.

A plenáris előadást Gyarmati G. Péter egyesült államokbeli emeritus professzor tartotta a számítástechnika magyarországi fejlődéséről 1958 és 1968 között.

Gimesi László, Markó Tamás és Jenák Ildikó a Pécsi Tudományegyetem informatikatörténeti gyűjteményéről és az informatika oktatásának történetéről tartott előadást.

Viczián István Nagy Sámuel debreceni mineralógusról, Wanek Ferenc Mártonfi Lajos geológus természettudósról, Brezsnaynszky Károly a Magyar Királyi Földtani Intézet balkáni kutatásairól, míg Pápay László a dunántúli szénbányászatról érkezett.

Szemere Judit előadást tartott Margittai Antal botanikusról, Patkó Ferenc Brehm zoológus munkásságáról, Oláh-Gál Róbert a híres erdélyi Péter családról, Barta Lajos pedig Abt Antal kolozsvári fizikus és egyetemi tanár tevékenységéről.

A matematikatörténet keretében Szabó Péter Gábor egy lappangó, Bolyai Jánosról szóló drámáról számolt be, Veress-Bágyi Ibolya Vályi Gyula kolozsvári professzor érdekes levelezéséről, Madaras Lászlóné a 150 éve született Kürschák Józsefről, Kása Zoltán pedig Gergely Jenő egyetemi tanár tevékenységéről halálának 40. évfordulóján.

Hevesi Attila egy 18. századi földrajzkiadványt ismertetett, Lengyel Hunor pedig Cholnoky Jenő kolozsvári egyetemi tanár és földrajztudós hagyatékát tárta elénk. Balázs János és Miholcsa Gyula a bukaresti tévé magyar adásának tudomány- és technikatörténeti filmjeit leltározta fel. Nagy Helga a budapesti Civil Rádió egy tudománytörténeti projektjéről számolt be.

A technikatörténeti szekció előadásai: Holló Csaba: Konceptióváltás a 19/20. század fordulóján az ipari építészetben; Szabó József: Adalékok Alsó-Érmelléki szőlészet-borászat történetéhez a dualizmusban; Krajnik-Nagy Károly: Az első brassói szövőgyár indulása; Márton László, Bitay Enikő, Végvári Ferenc: A székelyföldi vasgyártás történetéből, Erdőfüle; Makkai Zoltán: 130 éves az utcai villanyvilágítás Temesváron.

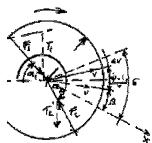
A szokásos kultúrmasoron Rekita Rozália olvasta fel nagy átéléssel a jelenlévő Kenéz Ferenc költő néhány versét.

A konferencia velejárója a tartalmas egynapos kirándulás Wanek Ferenc alapos, színes, írott kirándulásvezetőjével és szóbeli magyarázataival. A résztvevők ezúttal a következőket látogatták meg: Szilágy-nagyfalva (református műemléktemplom, Major Miklós földrajzi szakíró sírja), Szilágybagos (termálfürdő), Tuszatelke (görög katolikus műemlék-fatemplom), Csucs (vasútállomás, Boncza-Goga-kastély), Krasznahorvát (református műemléktemplom), Kraszná (református műemléktemplom), Varsolc (víztározó), Sarmaság (szénbányászat nyomai), Szilágylompért (református műemléktemplom), Somlyóújfal (református műemléktemplom).

Jó volt látni, hogy a résztvevők száma növekvő tendenciát mutat. Új ismeretekkel, élményekkel gazdagodva hagytuk el a Báthoryak városát. Jövőre a Bihar megyei Belényesen találkozunk!

Dr. Kása Zoltán

az EMT Tudománytörténeti Szakosztályának társelnöke

Körmöczy János
Fizikusnapok

Marosvásárhely, 2014. szeptember 25-27.

Az idei konferencia témája:

A „BALLONOZÁS” reneszánsza. Mire használhatjuk a sztratoszférába eljuttatott tudományos műszereket?

A konferencia programja:

szeptember 25., csütörtök:

du. regisztráció, elszállásolás, vacsora

szeptember 26., péntek:

de.: – BALLONOZÁS

du.: – előadások

szeptember 27., szombat:

de.: – előadások és kísérleti bemutatások
– ebéd után hazautazás

Előadók, résztvevők jelentkezését várjuk: 2014. szeptember 5-ig.

Bővebb felvilágosítás, jelentkezési lapok, egyéb információk a konferencia honlapján 2014. július 20-tól lesznek elérhetőek: <http://kjjfn.emt.ro/>.

Kapcsolattartó személy: Pap Tünde (tunde@emt.ro).

DIÁKRENDEZVÉNYEK

Beszámoló a

Hevesy György Országos Kémia Verseny magyarországi döntőjéről

Idén a Magyar Természettudományi Társulat május 29. - június 1. között Egerben szervezte meg a Hevesy György Országos Kémia Verseny döntőjét, kitűnő körülmények közepette. Mint minden évben, idén is négy erdélyi diák (két VII. és két VIII. osztályos) vett részt: Silaghi Roland, Szászrégenből, Jakabffy Balázs, Nagyváradról, Erős Gergely, Szászrégenből és Varga Adolf, Rétyről.

A hosszú és körülményes utazást leszámítva a verseny maga és a kiegészítő programok csodálatos élményekkel, tapasztalatokkal gazdagítottak mindnyájunkat. Ami talán kifogásolható, hogy egy nap leforgása alatt a tanulókat három különböző próba elé állították: írásbeli (melynek néhány feladata nem szerepel az itteni tantervben), laborgyakorlat (amely az egri Tanárképző Főiskola csodálatosan felszerelt laboratóriumában zajlott) és egy szóbeli vizsga, mindezek de 9-től du. 6 óráig maximálisan kifárasztották a diákokat. E felsorolt tényezők nagyban befolyásolták az erdélyi diákok által elért eredményeket, de ezek ellenére elmondható, hogy a vidéki iskolákban és szövevényben is lehet minőségi munkát végezni. A versenyen kívüli tevékenységek közül a városlátogatás és különösen Eger várának megtekintése nyújtott maradandó élményeket mindnyájunk számára.

Fancsali Gábor, kísérő tanár
Petru Maior Technológiai Liceum, Szászrégen

A XXIV. Öveges József Kárpát-medencei Fizikaverseny

A XXIV. Öveges József Kárpát-medencei Fizikaversenyt Győrben 2014. május 23. és 25. között rendezték meg. Erdélyből négy diák jutott a döntőbe: Ágocs Henrietta-Viktória Margittáról, felkészítő tanára Rend Erzsébet, Drohobeczky Orsolya Kolozsvárról, felkészítő tanára Popa Márta, Godra Ádám és Schram István Székelyudvarhelyről, felkészítő tanáruk Székely Zoltán. A diákokat Józsa Izabella, a kolozsvári János Zsigmond Liceum fizikatanárnője kísérte el a versenyre. Az utat az EMT szervezte, pontos információkkal látva el az utazókat a vonatúttal kapcsolatosan.

A versenyt a győri Kazinczy Ferenc Gimnáziumban szervezték meg. Ugyanitt szállásolták el a versenyzőket. Az erdélyi tanulók május 23-án, pénteken nem vehettek részt sem az ünnepélyes megnyitón sem a további kulturális programon mivel egész nap utaztak és csak este érkeztek meg. Szombaton reggel 8 és 11 óra között lezajlott a verseny első része: gondolkodtató és számítási feladatok.

A kísérőtanárok részt vehettek a tehetség-gondozással és a magyarországi versenyekkel kapcsolatos megbeszélésen. Rendkívül meglepett, hogy nagy gondokkal küzdenek Magyarországon a fizikatanárok, mivel a fizikát már csak hetedik osztálytól taníthatják. Emiatt és más gondok miatt nincs egységes tantervük.

Ebéd után, 12.30 és 15.30 között következett a verseny második része: kísérlet, elemzés, fizikatörténeti feladat. A verseny végén a szervezők rendelkezésünkre bocsátották a feladatok megoldásait is. A tételek egy része kissé szokatlanok voltak az erdélyi diákok számára és a két részben zajló 6 óras verseny fizikailag is megerőltető lehetett.

Vacsora után a Mobilis Interaktív Kiállítási Központot látogattuk meg. Rendkívül sok játékos logikai és főleg fizikával kapcsolatos interaktív kísérleteket lehetett kipróbálni. A látogatás végén érdekes és látványos kísérleteket mutattak be, a veszélyesebbeket már kint a szabadban.

Vasárnap, május 25-én az ünnepélyes hangulatú eredményhirdetés a Kormányhivatal dísztermében lett megszervezve. Rendkívül szép kiadású könyvjutalmat kapott Godra Ádám, mint a legjobb eredményt elérő erdélyi tanuló.

A szervezőknek még a visszaút hosszadalmasságára is kiterjedt a figyelmük és gondosan uszonnát pakoltak az erdélyiek számára.

A színvonalas verseny minden részletében tökéletesen volt megszervezve. Örvendek, hogy részt vehettünk, és remélem, hogy jövő évben, felhasználva az ideit tapasztalatokat, még jobb eredményeket fognak elérni az erdélyi diákok. Sok sikert!

Józsa Izabella
János Zsigmond Unitárius Kollégium, Kolozsvár

Beszámoló a Vermes Miklós Nemzetközi Fizikaverseny magyarországi döntőjéről

2014. június 16-án reggel elindultunk az EMT (Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság) udvaráról a Huben cég kibuszával utazva. Kolozsvárról a csapat 11-es létszámmal indult:

- Baka Bálint Áron – Kolozsvár, János Zsigmond Unitárius Kollégium,
- Csutak S. Balázs – Székely Mikó Kollégium, Sepsiszentgyörgy
- Fazakas Péter – Sylvania Főgimnázium, Zilah,
- Józsa Máté – Tamási Áron Gimnázium, Székelyudvarhely,
- Máté Rudolf – Sylvania Főgimnázium, Zilah,
- Sata Bálint – Tamási Áron Gimnázium, Székelyudvarhely,
- Sütő L. Ágoston – Bolyai Farkas Liceum, Marosvásárhely,
- Szabó C. Ágnes-Kriszta – Bolyai Farkas Liceum, Marosvásárhely,
- Székely Attila – Salamon Ernő Gimnázium, Gyergyószentmiklós,
- Vészi E. Blanka – Bolyai Farkas Liceum, Marosvásárhely, és jómagam, mint kísérő: Ágoston-Jancsi Anna.

Nagyváradon hozzánk csatlakozott: Divin Péter – Ady Endre Liceum.

Célirányunk: Sopron, a Vermes Miklós Fizikaverseny nemzetközi szakaszának színhelye. A szállás és étkezés a Középiskolai Kollégiumban, a verseny pedig a Vas-és Villámipari Szakképző Iskolában és a Nyugat-Magyarországi Egyetemen zajlott.

Délután 18.30-kor érkezünk meg szálláshelyünkre: a Középiskolai Kollégiumba, ahol Nagy Márton nyugdíjas középiskolai tanár, a Vermes Miklós Országos Fizikus Tehetségépítő és Kutató Alapítvány titkára szívélyesen fogadott bennünket.

A szobák elfoglalása után megvacoráztunk, majd egy rövid városnézés után pihenni tértünk, hogy a másnapi versenyen frissen tudjunk megjelenni.

A csapatunk tagjai a verseny első napján: a „Vas – Villám”-ban – elméleti fordulón vett részt, ahol számítási feladatokat kellett megoldani.

Délután Dr. Wiedemann László, a Vermes Miklós Alapítvány tagja, szakmai előadást tartott a kondenzátorok kisüléséről.

Másnap a verseny gyakorlati része két helyszínen zajlott: az elektromosságban kategória a Nyugat-Magyarországi Egyetemen, a mechanika és a hőtan pedig a „Vas – Villám”-ban, ahol Pápai Gyula nyugdíjas középiskolai tanár várt minket az előkészített kísérleti eszközökkel.

Nagy Márton tanár úr, a verseny szervezője, elvitt minket (az erdélyi és a szerbiai kísérő tanárokat) a könyvtárunkba, ahonnan, iskoláink részére, az elmúlt évek feladatgyűjteményeiből adományozott több kötetet. Ezeket szétosztottam az erdélyi csapat diákjai között, hogy vigyék haza iskoláik könyvtárainak. Délután városnézésre került sor. Idegenvezetőnk, Nagy Attila, bemutatta a város régi főterét, részletesen elmesélve minden épület történetét, melyek jelenleg műemlékek.

Este a díjkiosztásra került sor.

Az erdélyi diákok közül mechanika kategóriában Divin Péter, az Ady Endre Liceum diákja Nagyváradról az első díjat kapta. További díjazottaink: Vészi E. Blanka - dicséret, Szabó C. Ágnes-Kriszta - 8. helyezett, Sütő L. Ágoston – dicséret, Máté Rudolf - 4. helyezett, Baka-Bálint Áron – dicséret, Sata Bálint 4. helyezett.

Elmondhatjuk, hogy e pár nap nem csak a versengésről, az eredmények hajszolásáról szólt, hanem gazdagon kiegészült szakmai és kulturális programokkal is, így minden résztvevő értékes élményekkel térhetett haza.

Ágoston-Jancsi Anna, kísérőtanár
János Zsigmond Unitárius Kollégium, Kolozsvár

FIRKA Megjelent a FIRKA 2013/2014 – 6. száma

A tartalomról: A Tejtűrendszer mentén – IX. • Gondolatok a mértékegységről • Az UML nyelv – I. • Az utolsó halogén elemek előállításai • Négyzetes mátrixok forgatása • A labdarúgás fizikája – II. • Tények, érdekességek az informatika világából • Beszámoló az Irinyi János Középiskolai Kémiaaverseny döntőjéről • Kémia történeti évfordulók • Szelemélyes adataink védelme • Milyen a jó pedagógus? – V. • Honlap-szemle • Alfa-fizikusok versenye • Feladatmegoldók rovata • Híradó • Teszt/felmérő, értékeljük a pedagógus munkáját.

SZAKOSZTÁLYI HÍREK

Tudománytörténeti Szakosztály

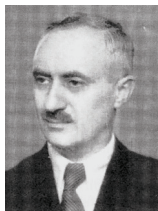
Erdélyi tudománytörténeti évfordulók

2014. július–augusztus
(földtan–bányászat)

Johann Georg WETTE (közleményeiben: VETTE) (1704. július 11. Nagyszeben) emlékét halálának 310. évfordulóján idézzük. Grudziadz (Lengyelország) városkában született 1645. október 30-án. Gyógyszerészeti képzettségét a későbbi vajdasági központban, a közeli Toruń városban szerezte meg. Tudását előbb Wschowa majd Gdańsk királyi patikáiban kamatoztatta. Hogy milyen szinten, arról az tanuskodik, hogy a születése után 7 évvel később alapított Academia Leopoldina tagjává választotta. 1672-ben Nagyszeben város tanácsa meghívta az akkor 176 éves városi patika vezetésére. Elfogadván a meghívást, az akkor 27 éves patikus ugyancsak megszolgált a bizalmat, hiszen munkássága itt igen gyümölcsöző volt, ennek hamarosan jelentős anyagi következményei is voltak számára (a városi tanács jövedelmét több mint háromszorosára emelte). Így, haláláig itt dolgozott, majd ezt követően, a hasonló nevű fia (1684–1746) (aki anatómusként is bizonyított), vette át a patikát. Az idősebb WETTE természettudományi munkáit barátja és akadémikus társa, a Breslauban (ma Wrocław) élő Henricus VOLGNAD (1634–1682) közölte levelek formájában, a Frankfurtban és Lipcsében megjelenő Miscellanea Curiosa Medico-Physica Academiae Naturae Curiosorum című folyóiratban. Botanikai érdemei mellett, két földtani munkája az, mely miatt számunk tartjuk. Az egyikben az alig egy évvel korábban, Bázán (majd Magyarorszáron) azonosított égő földgázömléseket ismertette a kor tudományos színvonalán, igen logikusan keresve az okát e jelenségnek, akkor, amikor a gáz fogalma is tisztázatlan volt a tudomány előtt. A másikban pedig, az erdélyi barlangokban nem ritka barlangi medve csontleleteiről értekezett, azokat még sárkányoknak nevezve.

BALOGH Ernő (Kőröskisjenő, 1882. július 24–1969. július 11. Kolozsvár) szakmai és emberi kiválósága előtt, halálának 45. évfordulóján tisztelgünk. (Róla írtunk: *EMT tájékoztató* XXIII/7–8.)

KREMNIŤKY Fülöp Jakab (Oláhláposbánya 1828. április 28–1904. július 14. Nagybánya) érdemeit korábban már méltattuk (*EMT tájékoztató* XXIV/3–4.). Most halálának 110. évfordulójára hívjuk fel rá a figyelmet.

Emil POP paleobotanikus (Borosbocárd 1897. április 13–1974. július 14. Kolozsvár) halálának 40. évfordulóján emlékezzünk kiváló tisztelettel. Különös véletlen, hogy megemlékezzünkben Georg WETTE után következik, hiszen nemcsak az köti őket össze, hogy mindketten tagjai voltak az Academia Leopoldianának, de az is, hogy Emil POP külön tanulmányban foglalkozott Johann Georg WETTE tudományos munkásságával, mint a kartézianusi tanok előfutárával Erdélyben.

Emil POP iskoláinak első 8 osztályát Gyulafehérváron, a római katolikusoknál végezte, magyarul, majd Brassóban, a görög keletieknél a liceumot, 1916-ban érettségizve. Ezt követően, teológiát tanult és abszolvált, 1918-ban, Nagyszebenben. Bár 1922-ben pappá szentelték, ekkor már harmadéves volt az 1919-ben indult Ferdinand Király Tudományegyetemen Kolozsvárt. Valószínű, ebben a döntésében sokat nyomott a latba az a tény, hogy a teológiai szeminárium elvégzésével egy természettan tanárnót (Florea Silvia Ioana OANA) vett el feleségül. Már, mint diákot, preparátorként alkalmazta az egyetem, hol természettudományokban elsőnek védett licenciatust – a neves botanikus és görög katolikus szerzetes – Alexandru BORZA (1887–1971) vezetésével, 1922-ben. BORZA ezzel irányította a palinológia felé, aki így, későbbi munkásságával, korának élvonalbeli szintjén, megalapozottan felvázolta a mai Románia negyedikidőszaki növényzettörténetét, egyben elindította a román palinológiai kutatásoknak. 1928-ban e kutatási területen (a Keleti-Kárpátok tőzeglápjainak palinológiai tanulmányozásával) védte meg doktorátusát. 1936-ban megjelent monográfiája a borszéki pliocén kövült növényekről nemcsak a román makroszkópos ősnövénytan kutatások alapköve, de ma is nagyon gyakran idézett forrásmunka. 1933-tól tudománytörténettel is foglalkozott (csak ezen a területen több mint 130 tanulmányt tett közzé). Egyetemi karrierje 1926-tól emelkedett (akkor nevezték ki adjunktusnak), de már 1938-ban nyilvános rendes egyetemi tanár volt. Amikor a román egyetem természettudományi kara a bécsi döntést követően Temesvárra vonult vissza, ott prodekáni kinevezést kapott (1942–1944). A szocializmus éveinek elején azonban kemény támadások is érték, így 1950-ben, megalázóan, nyilvánosan elmarasztalták, hogy nem épít a marx–lenini tanokra. Ennek ellenére, 1955-ben a Román Tudományos Akadémia rendes tagjainak sorába választotta. Az elismerések ezzel nem záródtak le. Hogy csak akadémiai tisztségeinél maradjunk, a már említett német Leopoldi Akadémia tagságán túl (1967), a Nemzetközi Tudománytörténeti Akadémia (Párizs) rendes (1963), a Szovjet Tudományos Akadémia Botanikai Tudományok Osztályának (1965) és a Magyar Tudományos Akadémia (1973) tiszteletbeli tagjává választották.

Erich JEKELIUS geológus (Hosszúfalu 1889. augusztus 2–1970. november 27. Bissingen-Enz – Németország) születésének 125. évfordulóját ünnepeljük. A kiváló erdélyi szász geológus gyermekkoráról és ifúságáról életrajzírói csak annyit mondanak, hogy középiskolai tanulmányait a brassói Honterus Gimnáziumban végezte, majd Strassburgban, Lipcsében és Budapesten végezte egyetemi tanulmányait, az utolsó helyen védte meg doktori disszertációját 1914-ben, amikor a Magyar Királyi

Földtani Intézet keretében alkalmazták.

Hihetetlen erővel robbant már ekkor tehetsége. Megannyi tudományos elsőbbséget szerezve közölte ekkor a Brassó környéki hegyek mezozoos rétegei földtanára és faunára vonatkozó rendkívül pontos és alapos tanulmányait. Ám beleszédülve a kommunisták magyarországi forradalmába, szovjet szellemben, át akarta rendezni a Földtani Intézet múzeumi gyűjteményeit (később évekbe került, azokat újra rendbe hozni). De amikor a forradalom megbukott, nem a háttérben meghúzódó, a rehabilitálás kedvező percére várók közé állt, hanem mindjárt másnap (egyedülként!) beismerte tévedését, beadta lemondását, és hazaköltözött Brassóba, ahol a városi múzeumnál keresett és talált keretet munkája folytatásához. A friss születésű Nagy-Románia Földtani Intézetének azonban kellett a régiót ismerő, lehetőleg nem magyar szakemberek. Így került oda előbb külső munkatársként, majd főgeológusként, akárcsak Theodor KRAUTNER (1899–1945), akiről az év elején emlékeztünk meg (*EMT tájékoztató* XXV/1–2.). Ekkori bemutatkozója az első román nyelven írt parányóslánytani tanulmány. Ezután figyelme a harmadidőszaki puhatestűek őslánytana felé terelődött. Kiemelkedő e tekintetben a Baróti–Barcasági medencék pliocén (1932) és a bászagi Szócsán szarmata, valamint pannóniai (szerinte: pontusi) (1944) kövületelehelvényeinek monografikus őslánytani feldolgozása. A második világháborút követően, kisebbségi mivoltában megalázták, elzárták a lehetőségtől, hogy őslánytani munkásságát folytathassa. Kenyerét biztosítandó, vízerőművek geotechnikai előzetes megkutatására kényszerült. Azt is szakszerűen elvégezte, de közben, leváltári kutatásokra alapozva, németes pontossággal, 12 kötetes gépelt kéziratban megírta a brassói szász családok történetét. 1967-ben kivándorolt fiai után Németországba. Alig 3 év után meghalt az az ember, akit ma a román tudománytörténet Ion SIMIONESCU (1873–1944) után a második legnagyobb romániai őslánybúvárként emleget.

Ștefan GHICA BUDEȘTI geológust (Predeal, 1904. április 26–1959. augusztus 4. Bukarest) a román mérnöki földtan atyjának tartják. Liceumi tanulmányait az akkor már Nagy-Romániához tartozó szülővárosában fejezte be, majd a Bukaresti Tudományegyetemen tanult. Egyetemi oktatóként, előbb a Bukaresti Politechnikai Egyetemen, majd a Temesvári Műszaki Főiskolán, végül a Petróleum, Földgáz és Földtan Főiskolán (újbjól a fővárosban) műszaki földtant tanított. Oktatói tevékenységi területétől eltérően, közölt tanulmányainak zöme a Keleti- és Déli-Kárpátok átalakult közegeinek közzétételével, szerkezetével és keletkezési feltételeivel foglalkozik. 1953-tól a Román Tudományos Akadémia levelező tagja lett, de hamarosan, viszonylag fiatalon, 55 évesen meghalt. Születésének 100. évfordulóját a Román Tudományos Akadémia méltó rendezvényvel ünnepelte meg.

ÁRPÁSTÓI és MAROSSZÉKI-SZABÉDI SZÉKELY Pál bányamérnök és bányajogász (Kackó 1891. május 9–1974. augusztus 9. Budapest) emlékét születése 120. évfordulóján idéztük (*EMT tájékoztató*, XXII/7–8), most halála 40. évfordulóján tisztelgünk emléke előtt.

PRZYMYSŁI LENGYEL [LUBOMIRSKÍ] Dániel (Kolozsvár 1815. november 15–1884. augusztus 14. Pozsony), a gyógyvizeket kutató (de inkább népszerűsítő) orvos, mint az 1848–1849-es forradalom és szabadságharc hűséges szolgálója is, emlékeztünkre méltó. Orvosi diplomát Bécsben szerzett. Itt épülhettek ki azok a kapcsolatai, melyek segítették, hogy a BACH-korszak üldözéseitől megszabaduljon, egyben azt is, hogy később, a Bécsi Földtani Társaság tagja lehessen. 1851-től Zaránd megye főorvosa, majd 1852-től, Pesten, a Rókus Kórház segédorvosa volt. Mikor meghívták a híres nagykorosi gimnáziumba természettan tanítani, lelkesedéssel vállalta, de az orvosi gyakorlatot is folytatta. Az iskola természettan (így ásványtani) gyűjteményét jelentősen gazdagította. Utóbb, Losoncon és Fehértemplomban (1870-től) volt iskolaigazgató, nyugdíjazásáig, amikor Pozsonyba vonult vissza. Számunkra legjelentősebb, az 1853-ban kiadott *Füredi Zsebkönyv*, melyben az akkori egész magyar birodalom ásványvizeit és gyógyfürdőit ismertette. Operalibrettót is írt, még Bécsben, kinyomtatták, és THERN Károly (1817–1886) zenéjével a Pesti Nemzeti Színház elő is adta.

SZÁDECZKY-KARDOSS Elemér (Kolozsvár 1903. szeptember 10–1984. augusztus 23. Budapest) halálának 30. évfordulóján tisztelgünk a kolozsvári születésű kiváló földtanász emléke előtt. Róla egy éve írtunk születése 110. évfordulóját (*EMT tájékoztató* XXIV/9–10.).

Wanek Ferenc

(folytatás a következő oldalon)

DIÁKRENDEZVÉNYEK

FIÓKSZERVEZETI HÍREK

Háromszéki „Curie”-sek

A 2013/2014-es tanévben is meghirdette a szolnoki székhelyű Curie Oktatásfejlesztő és Tehetséggondozó Alapítvány és a Magyar Tehetséggondozó Társaság Kémia és Környezet-védelmi szekciója a Curie versenyeket. Már 1991/1992-es évtől az EMT Sepsiszentgyörgyi Fiókszervezete felvállalta a körzeti versenyek lebonyolítását Háromszéken. Az évek során számos diák és tanár vett részt a rendezvényen Sepsiszentgyörgyről, Kézdivásárhelyről, Barótról, valamint községi iskolákból.

Az ez évi körzeti döntő helyszínét a Kós Károly Szakközépiskola biztosította. Ezúton is köszönetünket fejezzük ki Szőke Annamária tanárnőnek és Kiss Imre igazgató úrnak támogatásukért. A versenybizottságban kifejtett tevékenységükért köszönet Szász Zsuzsanna, Szabó Ünige, Takó Géza tanároknak.

A kémia szekcióban (VII-XII. osztály) több mint harminc tanuló vett részt a levelezési és körzeti fordulón. A legjobb eredményeket: Bódi Arnold Csaba (Ady Endre Általános Iskola, VII. osztály), Damokos Kinga (Székely Mikó Kollégium, IX. osztály), Szőcs Trinfa Klementina (Baróti Szabó Dávid Szakközépiskola, X. osztály), valamint Szász Boglárka (Baróti Szabó Dávid Szakközépiskola, XI. osztály) tanulók érték el.

A szolnoki döntőn részt vettek a sepsiszentgyörgyi körzetből: Damokos Kinga, IX. osztály, felkészítő tanára Szabó Ünige, valamint Boga Biborka, XI. osztály, Balácsi Andrea, IX. osztály, akik a határon túliak csoportjában I. helyezést értek el, Takó Géza tanár úr tanítványai. Takó Géza tanár úrnak a Curie Alapítvány emlékplakettet adományozott kitarító munkájáért.

A környezetvédelmi versenybe tizennégy csapat nevezett be, mely negyvenhét versenyzőt jelent. A körzeti forduló után sajnos senki nem vállalta a további megmérettetést anyagi okokra hivatkozva, ami igaz olyan szempontból is, hogy az idén pályázati támogatást nem kaptak versenyünk.

Lévé, hogy ezen versenyek már több mint két évtizede bebizonyították, hogy résztvevőik gazdag ismeretanyagot, pozitív indítást kapnak a kémia és környezettudományok felé, igyekszünk támogatásokat szerezni a következő kiírásokhoz. Ez alkalommal köszönetet mondunk Kondor Ágotának a Székely Mikó Kollégium igazgatójának és Dimény Jánosnak a Baróti Szabó Dávid Szakközépiskola igazgatójának támogatásukért.

Szakács Zoltán

az EMT Sepsiszentgyörgyi Fiókszervezetének elnöke

XXIII. Sepsiszentgyörgyi EMT Napok

2014. május 9-11.

Elszámolni huszonháromig nem kevés, hát még azt a sok történetet felsorolni, ami az EMT Napok tervezése, szervezése, lebonyolítása körül történik minden évben, a tavasz közeledtével, rendszerint május második hetében. Az idei rendezvényünk egy új dolgot hozott, az üzemlátogatást. Az üzemlátogatás, az állami vállalatok megszűnésétől szünetelt, egészen addig, amíg a magánvállalatok rá nem jöttek arra, hogy semmi sem titok és főleg nem az, ami Székelyföldön történik. Itt minden importra alapul, a technológia, a nyersanyag és egyes esetekben a munkaerő is, ha a magas képzettséget tekintjük.

Rendezvényünk első napján déli 12 órakor elkezdődnek az üdvözlő beszédek, a Multinr Kft. családias hangulatú bejáratánál. Miért családi-as itt minden? A kérdésre a választ Bokor Tóth Zoltán cégtulajdonostól tudtuk meg. Családias, mert itt mindenki mindenkinek köszön és mosolyog. Bokor úr végig vezetett az egész gyáron, mely nem kis területen fekszik, ugyanis a reklámokat készítő cég többféle nyersanyagból dolgozik, mely során sok hulladék termelődik, többféle technológiával, több teremben folyik a munka. A színes papír, műanyag, falemez alapú reklámanyagok rutinos sokszorosítása, vágása, összerakása mellett természetesen szaktudásra is nagy szükség van, az alkotó munkára, ami topon tartja a vállalatot. Ugyanakkor elengedhetetlen a pontosság, megbízhatóság és nem utolsó sorban a jó emberi kapcsolatok.

Rohanva indultunk a Csíki utcából a város másik felébe. Túl a vasúton már várt Göröcs Brigitta mérnök, hogy bemutassa az Autoliv gépkocsi alkatrészeket gyártó cég sepsiszentgyörgyi részlegét, ahol nagy számban dolgoznak háromszékiek, de Brassó megyeiek is. Az öntödétől, a kézi megmunkálásig végigjártuk az üzemet, hogy lássuk, hogy készül a legjobb német márkájú kisautók kormánykereke, annak burkolata. Tanulságos volt látni a munkaszervezést és a technológiákat is. Itt kevesebb a hozzáadott érték, ami vonzóbbá tehetné a munkahe-lyeket.

A fizikailag, de szellemileg is fárasztó látogatás után, a közel félszáz érdeklődő kipihenhetette magát a „Plugor Sándor” Művészeti Líceum diákjainak évadzáró hangversenyén, mely zárta a napot.

Szombaton már várta a Mivesház előadó terme a konferenciázó közönséget.

A teremben nagyrészt ismert arcok gyűltek össze, de voltak újjak is, így kezdetét vették az előadások a „Digitális korban” témával.

Az előadók: Orbán János, igazgató Orbán Soft Kft., Bihari Béla, cégtulajdonos Gnome Design Kft., Köntés Ernő, cégvezető Angelo Expres Kft., Dr. Ferencz József, az EMT Földmérő szakosztályának elnöke, cégvezető Master Cad Kft., Babos László, informatika tanár, Mikes Kelemen Líceum. Az előadók mind gyakorló szakemberek, előadásaikban taglalták saját szakterületükön, hogy mit jelent a digitális rendszerek, technológiák bevezetése, hogy zajlott a tanulás, milyen sikereik voltak és milyen problémákkal kellett szembenéznük.

A harmadik nap, reggel kilenc órakor buszra szállt a vidám társaság és elindultunk Barcarozsnyó felé, ahol a várból kitekinthettünk szinte az egész Barcaságra, Brassó metropoliszra, az új és régi városnegyedekre, de ipari és mezőgazdasági létesítményekre is.

Szép idő volt, gyönyörű panoráma. Brassó óvárosát viszont már közelebről is szemügyre vehettük, a várból nézelődhattunk sörözés, fagyizás közepette. A változások konstataciója, az emlékek felidézése mellett azon vettük észre magunkat, hogy ismét itthon, Sepsiszentgyörgyön vagyunk.

Megköszönjük vendéglátóinknak a szíves fogadtatást, a sepsiszentgyörgyi Helyi Tanács, valamint Kovászna Megye Tanácsa anyagi támogatását. Köszönet jár mindazoknak, akik előadásaikkal, tudásukkal hozzájárultak rendezvényünkhöz, és nem utolsó sorban köszönjük a résztvevő tagságunknak, akiknek érdeklődő hozzáállása arra sarkall, hogy a továbbiakban is folytatódjanak a hasonló rendezvények.

Szakács Zoltán

az EMT Sepsiszentgyörgyi Fiókszervezet elnöke

Megjelent a Historia Scientiarum

2014/12 száma – <http://goo.gl/31tZXP>

(folytatás az előző oldalról)

Erdélyi tudománytörténeti évfordulók

KATIBURGI MADERSPACH Károly (Oravicabánya 1791. augusztus 3–1849. **augusztus 23. Ruszkabánya**) a tragikus sorsú bánya- és kohómérnök, bányász és geológus nemzedékek őse, az 1848–1849-es forradalom és szabadságharc jelentős nehézipari támogatója, Selmecbányán szerzett oklevelet, majd rövid ideig kincstári szolgálatban dolgozott. Az 1940-es években úttörő szerepet játszott a Zsilvölgyi-szénmedence feltárásában. Azonban, vasipari technikai megoldásai tették híressé.

A Ruszkabányai Vasmű élén, a szabadságharc hadianyaggal való támogatásában jeleskedett. Házánál KOSSUTH Lajos, száműzetésében való menekülésekor (hazája területén töltött utolsó napján) búcsút vett. Ezt követően, az osztrák katonaság feleségét lemezelenítve nyilvánosan megvesszőztette, ezt a szegény nem tudván túlélni, saját gyártmányú ágyúcsőbe dugta fejét, és robbantva vetett véget életének. Dédunokái, születése 200. évfordulóján, a helyszínen emléktáblát avattak, és bemutatták a tragikus végzetéről írt színdarabot (lásd a beszámolót: EMT tájékoztató XV/5.).